

В. І. Балабай, М. В. Коломієць, І. І. Нагорний

Ічнянський район

ІЧНЯНСЬКИЙ РАЙОН – район, що знаходиться у південно-східній частині Чернігівської області. Утвор. 1923. Від вересня 1941 до вересня 1943 – під нім.-фашист. окупацією. Площа 1,6 тис. км². Насел. 40 945 осіб (2001, складає 86,7 % до 1989), переважно українці. У складі р-ну – м. [Ічня](#), 2 смт ([Дружба](#) і [Парафіївка](#)) та 74 сільс. насел. пункти. Залізничні ст.: Ічня, Більмачівка та Качанівка. Лежить у межах *Придніпровської низовини*. Поверхня – пологохвиляста лесова рівнина, розчленована річк. долинами, балками і ярами. Корисні копалини: нафта, торф, глина, пісок. Річки бас. [Дніпра](#) (*Остер, Удай, Лисогір*). Ґрунти переважно чорноземні глибокі вилугувані та опідзолені, глибокі малогумусні, темно-сірі опідзолені, сірі лісові, лучні, дернові, болотні торфові. Ліси займають 21,4 тис. га (дуб, береза, осика, сосна). У І. р. – гідрол. [Дорогинський заказник](#), [Ічнянський національний природний парк](#), дендрол. заповідник НАНУ «*Тростянець*». Переважають підприємства харчової промисловості. Найбільші розташ. у Ічні. Спеціалізація с. господарства – землеробство зерн.-буряківничого і тваринництво м'ясо-молоч. напрямів. Пл. орних земель 93 тис. га. С.-г. виробництвом займаються 42 с.-г. підприємства, 100 фермер. госп-в. Гол. культури: озима пшениця, ячмінь, цукр. буряки, картопля. У р-ні – 29 заг.-осв. шкіл, 19 дитсадків; 24 Будинки культури, 12 сільс. клубів, 2 муз. школи, [Ічнянський краєзнавчий музей](#), *Ревуцького Л. Меморіальний будинок-музей* (с. Іржавець); 2 лікарні, 9 амбулаторій, 13 фельдшер.-акушер. пунктів. У с-щі Качанівка 1981 на основі палац. ансамблю та парку дворян. садиби (1770-і рр.) створ. Нац. істор.-культур. заповідник «[Качанівка](#)». Визнач. пам'ятками архітектури є Успен. (с. Сваричівка, кін. 18 ст.) і Покров. (с. Заудайка, 1873) церкви. Серед видат. уродженців – брати композитор, муз.-громад. діяч, нар. арт. СРСР, академік АН УРСР *Лев* та музикознавець, фольклорист *Дмитро Ревуцькі*, їхній дядько визнач. співак (бас) 19 ст. О. Ревуцький, історик літ-ри *М. Стороженко* (усі – с. Іржавець), д-р медицини, лікар-патолог *В. Підвисоцький* (с. Максимівка), економіст, академік НАНУ [В. Геєць](#) (с. Сезьки), фахівець у галузі механіки, чл.-кор. НАНУ *М. Шульга* (с. Грабів), лікар-терапевт, чл.-кор. НАМНУ [Г. Ігнатенко](#) (с. Городня), зоотехніки [О. Бусенко](#) (с.

Рожнівка), *В. Пабат* (с. Вишнівка), агрономи [А. Гіренко](#), [А. Горлач](#) (обидва – с. Монастирище), *І. Пабат* (с. Вишнівка), фахівець у галузі технології швей. виробів [М. Березненко](#) (с. Вільшана), лікарі стоматологи [М. Данилевський](#) (с. Монастирище), *А. Політун* (с. Іваниця), *Н. Смоляр* (с. Рожнівка), хірург [М. Желіба](#) (с-ще Тростянець), терапевт *В. Нейко*, уролог *М. Піневич* (обидва – с. Заудайка), фармацевт [В. Крамаренко](#) (с. Бережівка), біолог [І. Горницька](#) (с-т Парафіївка), математик [Л. Гуляницький](#) (с. Бурімка), фахівець у галузі спеціаліз. комп'ютер. систем *В. Тарасенко* (с. Припутні); громад.-політ. діяч [М. Гмиря](#) (с. Гмирянкa), вет. лікар [Павло](#) та його син громад. діяч [Кость Гіммельрайхи](#) (с. Івангород), правознавець [В. Верещак](#) (с. Припутні), громад.-політ. діячка, публіцист *З. Мірна-Хільчевська* (с. Городня), дипломат, сходознавець *І. Майдан* (с. Заудайка), політ. діяч *І. Салій* (с. Іржавець); письменники *О. Стороженко* (19 ст.; с. Лисогори), [А. Бурлака](#) (с. Івангород), [О. Кирій](#) (с. Круничполе), [В. Климентовська](#) (с-ще Качанівка), [М. Костенко](#) (с. Дорогинка), *В. Плющ* (с. Пелюхівка), *Г. Саченко* (с. Хаєнки), *І. Цинковський* (с-т Парафіївка), *С. Шевченко* (засл. діяч мистецтв України, с. Грабове), перекладач [А. Євса](#) (с. Іваниця); художники, нар. художник УРСР [П. Басанець](#) (с. Бурімка), засл. діяч мистецтв Казах. РСР [С. Бондар](#) (с. Вільшана), [Г. Григоренко](#) (с. Хаєнки), [М. Горда](#) (с. Круничполе), [О. Канюка](#) (с. Гужівка), *М. Овсійко* (с. Більмачівка), скульптори [С. Дзюба](#) (с. Іваниця), [П. Забіла](#) (с. Монастирище), засл. майстри нар. творчості України [О. Закорка](#) (с. Бакаївка), *А. Штепа* (с. Сваричівка), художниця, письменниця, артистка театру ляльок [О. Данько](#) (с-т Парафіївка); бандуристка (тріо «[Дніпрянка](#)»), нар. арт. УРСР *В. Пархоменко* (с. Монастирище); Герої Рад. Союзу [К. Андрусенко](#) (с-т Парафіївка), [М. Бойко](#) (с. Івангород), [С. Васечко](#) (с. Іваниця), [М. Гарам](#) (с. Власівка), *В. Петренко* (с. Шиловичі), *П. Слабинюк* (с. Круничполе). У с. Лисогори похований вчений у галузі судноплавства *П. Гамалія*. Встановлено пам'ятники *С. Васильченку*, *І. Мартосу*, *Н. Погуляйло*, *В. Чумаку* (усі – Ічня), *Т. Шевченку* (с-ща Качанівка, Тростянець), *Л. Ревуцькому* (с. Іржавець).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Ічнянський район / В. І. Балабай, М. В. Коломієць, І. І. Нагорний // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-12880>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).